

ТЕНДЕНЦІЇ МІЖНАРОДНОГО РОЗВИТКУ ЛОГІСТИКИ

О.С. Бугакова, здобувач вищої освіти

А.О. Шалай, здобувач вищої освіти

Науковий керівник: В.В. Мельник, к.е.н.

Київський національний торговельно-економічний університет

Логістика сьогодні не тільки вид підприємницької діяльності, що спеціалізується на закупівлі, зберіганні і доставці сировини, матеріалів, продукції споживачеві, але це і сучасна конкурентоздатна стратегія господарюючих суб'єктів, головним чинником якої є ресурсозберігаючий алгоритм роботи підприємства. Саме це обумовлює стрімкий розвиток підприємств в цій сфері, що безпосередньо пов'язано з постійним підвищенням конкуренції на ринку і безперервним розвитком даної галузі.

Ринок логістичних послуг на початку третього тисячоліття знаходиться на стадії фундаментальних змін, які суттєво впливають на роль та масштаби діяльності його учасників та структуру їх взаємовідносин. Серед них можна виокремити такі основні тенденції:

– структурний перехід від повітряних на морські перевезення (вартість відвантаження морських перевезень нижче, ніж вартість авіаперевезень);

– екологізація та біологізація логістичних стратегій багатьох компаній (більше клієнтів зацікавлені в альтернативних, більш екологічно чистих варіантах транспортування);

– адаптація логістичних підприємств під вплив електронного бізнесу (бізнес-процеси в рамках концепції B2C (Business to Consumer) припускають автоматизацію та модифікацію процесів);

– актуалізація аутсорсингових логістичних процесів (невід'ємний інструмент підвищення ефективності роботи промислового виробництва та забезпечення конкурентоспроможності зарубіжних компаній на глобальному ринку);

– структурні модифікації на міжнародному ринку (європейські провайдери третього рівня (3PL) стають провідними на ринку з точки зору присутності і можливостей реалізації).

На сучасному етапі все більшої ваги в логістичній практиці набувають країни Європи, а саме Німеччина, Люксембург, Швеція, Нідерланди, деякі країни Азії та США (табл. 1) [1].

Таблиця 1 – Рейтинг країн за розвитку логістичних послуг у 2016 році

Країна	LPI місце	LPI оцінка	Мит-ниця	Інфраструктура	Міжнародні перевезення	Логістичні послуги	Зручність маршрутів	Своєчасність
Німеччина	1	4,23	4,12	4,44	3,86	4,28	4,27	4,45
Люксембург	2	4,22	3,9	4,24	4,24	4,01	4,12	4,8
Швеція	3	4,2	3,92	4,27	4	4,25	4,38	4,45
Нідерланди	4	4,19	4,12	4,29	3,94	4,22	4,17	4,41
Сінгапур	5	4,14	4,18	4,2	3,96	4,09	4,05	4,4
Бельгія	6	4,11	3,83	4,05	4,05	4,07	4,22	4,43
Австрія	7	4,1	3,79	4,08	3,85	4,18	4,36	4,37
Великобританія	8	4,07	3,98	4,21	3,77	4,05	4,13	4,33
Гонконг, Китай	9	4,07	3,94	4,1	4,05	4	4,03	4,29
Сполучені Штати	10	3,99	3,75	4,15	3,65	4,01	4,2	4,25
Україна	80	2,74	2,3	2,49	2,59	2,55	2,96	3,51

Оцінивши рейтинги країн за логістичних послуг, слід зазначити, що на сучасному етапі, незважаючи на позитивну динаміку, темпи розвитку логістичного ринку в Україні є нижчими порівняно зі світовими. Україна займає 80 місце із 160 країн світу. На вітчизняному ринку діє приблизно 40 підприємств. Більшість з них – це потужні логістичні оператори світового масштабу, а саме: Кюне і Нагель Україна, Рабен Україна, Фіге Україна та ін.

З погляду світового досвіду й сучасних тенденцій розвитку глобального ринку логістичних послуг Україна перебуває на етапі формування й консолідації галузі, суттєво уступаючи західним країнам, як по якості, так і по комплексності послуг національними транспортно-логістичними компаніями. Незважаючи на позитивну динаміку, темпи розвитку логістичного ринку в Україні є нижчими порівняно зі світовими.

Найбільшими проблемами є недостатня розвиненість транспортної інфраструктури та незадовільна робота митниці. Вивчення європейського досвіду доводить зростання ролі аутсорсингу у сучасній логістиці, а відповідно можна очікувати подібну тенденцію у найближчому майбутньому в Україні.

Перелік посилань:

1. *International LPI Global Ranking* [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://lpi.worldbank.org/international/global>.
2. *Key logistics trends in life sciences 2020+* [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.dhl.com/en/about_us/logistics_insights/dhl_trend_research/lshc2020.html.
3. *Логістика: теорія та практика* / В. М. Кислий, О. А. Біловодська, О. М. Олфіренко, О. М. Соляник. – Київ : Центр учбової літератури, 2010. – 360 с.

ЗМІЦНЕННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПОЗИЦІЙ УКРАЇНСЬКИХ СІЛЬГОСПВИРОБНИКІВ НА РИНКУ ЄС

А.І. Бурковська, здобувач вищої освіти

Науковий керівник: І.Д. Бурковський, к.т.н., доцент

Миколаївський національний аграрний університет

З 1 січня 2016 року розпочалося тимчасове застосування Глави IV Угоди про асоціацію між Україною та ЄС в частині поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі (ПВ ЗВТ). Положення Угоди про асоціацію в частині запровадження вільної торгівлі між Україною та державами-членами Європейського Союзу серед іншого передбачає поступове, впродовж певних перехідних періодів, скасування або зниження ставок увізного мита сторін на товари походженням з іншої сторони [1]. Для українського бізнесу це означає, в першу чергу, можливість виходу на достатньо захищений (у тому числі і рівнями увізних мит) ринок держав-членів ЄС та вигравати порівняно з товарами ЄС не лише в якості, а й у ціні, що позитивно відзначиться на конкурентоспроможності вітчизняної продукції.

Крім того, домовленості щодо вільної торгівлі передбачають також і проведення Україною низки реформ, в першу чергу в сфері технічного регулювання, санітарних та фітосанітарних заходів, підвищення стандартів якості та безпечності продукції. Визнання української продукції на такому великому та цікавому для всіх держав світу ринку, як ЄС, автоматично означає спрощений вихід української продукції на ринки третіх країн. Підставою для застосування до українських товарів торговельних преференцій є наявність сертифікату походження (переміщення) товарів EUR.1, який з 1 січня 2016 року видають митні органи на безоплатній основі [1].

Встановлення безмитних тарифних квот ЄС передбачено для 36 видів товарів (яловичина, свинина, м'ясо баранини, м'ясо птиці, молоко, вершки, йогурти, зернові, висівки, мед, цукор, крохмаль, гриби, часник, солод, виноградний і яблучний соки, вершкове масло, цигарки, етанол, яйця та альбуміни, інші) [2].

Відповідно до законодавства ЄС, адміністрування тарифних квот здійснюється за двома принципами: «перший прийшов – перший обслуговується» та через систему імпорتنих ліцензій [1]. Відповідно до положень Угоди про асоціацію між Україною та ЄС розгляд питання перегляду умов лібералізації, зокрема в частині прискорення, можливий через 5 років після набрання Угодою чинності.

Згідно принципу «перший прийшов – перший обслуговується», квоти виділяються на загальних засадах під час оформлення товарів на митниці. Після того, як обсяг квоти вичерпано, поставка здійснюється за загальними правилами із застосуванням існуючих ставок мита.

Принцип ліцензування працює наступним чином: імпортер, що знаходиться і ЄС, звертається до Генерального директора Європейської комісії із запитом стосовно імпорту з України певної кількості продукції у визначений період часу. Усю необхідну документацію у даному випадку надає імпортер.

Розглянемо поточний стан квот на основні групи українського експорту в ЄС (станом на 24.03.2017) у таблиці 1.

Згідно з вимогами законодавства ЄС, країна, що зацікавлена у здійсненні поставок продукції тваринного походження на ринок ЄС, має бути включена до переліку країн, яким дозволено здійснювати відповідні поставки. Для включення до таких переліків країна та підприємства, які бажають здійснювати поставки, мають пройти процедуру легалізації експорту. Зазначена процедура в цілому зводиться до приведення виробничих потужностей зацікавлених експортерів, а також можливостей контролюючих органів країни до норм та вимог законодавства ЄС. На відміну від продуктів тваринного походження експорт продуктів рослинного походження не передбачає процедуру його легалізації. Достатнім є проходження контролю продукції на предмет її відповідності санітарним та фіто-санітарним вимогам ЄС (в залежності від виду продукції процедура контролю може бути більш або менш складною). Таким чином, лібералізація митного регулювання та вимог